

TESTAMENT KORBINIJANA FÜRNPFEILA PL. PFEILHAIMBA

Kdo je bil Korbinijan Fürnpfeil pl. Pfeilhaimb

Korbinijan je bil član na Slovenskem malo znane rodbine Fürnpfeilov. Morda je pri tem krivo dejstvo, da rodbina ni dala nobenega pomembnega vojaškega poveljnika, državnega diplomata ali pa visokega cerkvenega prelata. Bolj kot na državnem se je odrezala na lokalnem nivoju. Zaznamovala je predvsem zgodovino enega kraja in njegove okolice, to je zgodovino Škofje Loke.

Njen rod je prihajal iz Freisinga. Za začetnika rodbine velja meščan Jurij Fürnpfeil, ki je prišel na Kranjsko v 16. stoletju. Tu je na loškem gospostvu freisinških škofov opravljal razne upravniške službe. S svojim delom in pridnostjo si je pridobil njihovo naklonjenost in zaupanje. Že leta 1583 je freisinški škof njemu in njegovim naslednikom podelil rodbinski grb. V času po izgonu protestantov iz notranjeavstrijskih dežel, si je rodbina pridobila še plemstvo, in sicer od cesarja Ferdinanda II. leta 1631.

Težnja pripadnikov novih plemiških družin je bila povečati svoj ugled ali ga vsaj ohranjati. Priložnost za to so videli v kopičenju denarja, nepremičnin in prevzemanju plemiške etikete. Sestavni del te etikete je bila visoka stopnja izobrazbe. Zato so takšni povzpethi gledali, da so se njihovi otroci šolali na najbolj uglednih šolah in univerzah tedanjega časa. Tako leta 1637 med študenti graške univerze srečamo tudi Korbinijana. Takrat je obiskoval razred logike.¹ Kvalitetna izobrazba mu je omogočila, da se je v domačem kraju povzpел celo do mesta glavarja.

Glavar je bil osrednja osebnost med gosposčinskimi nameščenci. Stanoval je na škofjeloškem gradu in skrbno pazil na pravice zemljiškega gospostva. Z dovoljenjem freisinškega škofa je postavljaj in odstavljaj nižje gosposčinske uslužbence. Kot namestnik je zemljiškega gospoda zastopal tudi v deželnem zboru.²

¹Johann Andritsch, Die Matrikeln der Universität Graz 1630–62, Band 6/2, Graz 1980.

²Pavle Blaznik, Škofja Loka in loško gospostvo (973–1803), Škofja Loka 1973, str. 256, 257.

Ta funkcija, ki jo je Korbinijan opravljal v letih 1647–1650, je znala biti zelo donosna. O tem lahko sklepamo po premoženju, ki ga je posedoval. Leta 1658 so njegovo imetje ocenili komisarji deželnega ogradnega sodišča. V njegovi hiši v Škofji Loki so našli štiri vreče denarja. V prvih treh je bilo po 400 srebrnih kron in v zadnji še 300 kron. Torej je imel vsega skupaj 1500 kosov tega denarja. Poleg tega je imel še 888 cekinov (goldinarjev), 79 zlatih dukatov, štiri libre, osem rajhstolarjev in enajst beneških novcev. Še več denarja je vložil v nepremičnine. Po Soriškem polju in po Poljanskem si je pridobil vrsto desetin, v mestu in njegovi neposredni okolici pa od Siegesdorferjev dvorec, imenovan Kasarna, travnike in njive ter pristavo v Spodnjem Karlovcu pri Grabnu, kjer si je skrbno uredil vrtove in gojil izbrane sorte sadja.³

Korbinijan se je zavedal, da vsega tega bogastva ne bo mogel dolgo uživati. To mu je postajalo vedno bolj jasno leta 1656. Takrat ga je bolezen tako močno zdelala, da je moral zadnje marčeve dneve preživeti v postelji v svoji hiši v Škofji Loki. Misli, da so mu dnevi šteti, so ga preganjale dneve in noči, zato se je odločil izreči svojo poslednjo voljo. K sebi je povabil najbolj zaupljive prijatelje, da bi bili priča uradnemu dejanju. Ko se je vse ta gospoda zbrala in je pisar pripravil črnilo in pero, je Korbinijan lahko začel narekovati svoj testament, ki se v slovenskem prevodu glasi takole:

»V imenu nedeljive in svete trojice, Boga Očeta, Sina in svetega Duha, amen, dam jaz, Korbinijan Fürnpfeil pl. Pfeilhaimb, s tem javnim instrumentom na znanje, kaj vse naj se v mojem imenu postori.

Zato ker bom v naslednjem letu 1657 po božji volji dosegel že precejšno starost, pri kateri moji sovrstniki že lahko računajo, da bodo morali naravi kmalu plačati svoj dolg, in zato ker lahko človek umre nepričakovano in hitro, se mi je zdelo nujno, da podam svojo zadnjo voljo in napišem testament. To delam tudi zato, da ne bi zaradi mojega premoženja in zapuščine po moji smrti prišlo do razprtij, preprirov in sodnih pravn, ter da bi se ohranila mir in enotnost. To počnem še pri zdravem razumu in pameti, prostovoljno in brez prisile, na najboljši način, kot sem vedno zmoget in znal. Poskrbelo se bo, da bi se ta instrument v skladu s cerkvenimi in svetnimi zakoni, navadami Vojvodine Kranjske, uresničil in izvrševal.

Kot prvo izročam svojo ubogo dušo Bogu, njenemu Stvarniku, in Jezusu Kristusu, njenemu odrešitelju. Prosim Devico Marijo in angele za priprošnjo pri Bogu Očetu. Boga Očeta prosim za odpuščanje mojih izrečenih žaljivih besed in storjenih dejanj. Moje mrtvo telo naj se pokoplje na krščanski način, častno, a brez velike slovesnosti, pred oltarjem sv. Mihaela v župni cerkvi sv. Jurija v Stari Loki. Tu je grobnica mojih prednikov in v njej je gospod župnik že odredil mesto za moj pokop. Njegovim učencem in drugim ubogim ljudem naj se da 15 goldinarjev. Pri tem pa naj starejši in pridnejši dobijo nekoliko več kot pa nekoristni in hu-

Prva stran testamenta Korbinijana Fürnpfeila pl. Pfeilhaimba

³AS 309, Zapuščinski inventarji, fasc. XIV, šl. 26, št. 12.

dobni dečki. Za tolažbo in uteho moje uboge duše naj skupaj z gospodom župnikom in tamkajšnje bratovščino opravijo molitev. Na sedmini naj bi revni ljudje dobili še pečen kruh ter kozje in jelenje meso. Želim si, da bi na pogreb prišli poleg domače bratovščine še gospodje patri kapucini iz Ljubljane in Kranja, gospod župnik s Poljan in Selc in njegov kaplan. Vsi bratje in gospodje religiozni kot tudi učitelj in organist naj se priskrbijo bele voščene sveče. S šestimi svečami naj okrasijo tudi oltar sv. Mihaela.

Mojo ljubo ženo, vdovo, in moje ljube otroke in dediče prosim, da takoj ko bo uboga duša zapustila telo, darujejo sveto mašo za spravitev z Bogom. Po moji smrti naj tudi pišejo gospodom frančiškanom v Kamnik, Ljubljano in na Sveto Goro, kapucinom v Gorico, Ljubljano in na Križ⁴, karmeličanom v Kostanjevico pri Gorici in oba avguštinskima samostanoma v Ljubljano, in naj jih prosijo, da bi v svojih samostanih za mojo ubogo dušo darovali tri svete maše. Za to gospodom frančiškanom v Ljubljani namenjam 24 goldinarjev. Gospodom avguštincem pri Špitalskih vratih, pri katerih počiva moja prva žena Ana Marija, rojena Ravbar, podarjam 20 goldinarjev. Prosim jih, da naj darujejo tudi za njeno dušo tri svete maše. Gospodom avguštincem ali diskalceatom (bosonogi) odrejam 16 goldinarjev, prav toliko tudi gospodom frančiškanom v Kamniku. Gospodom karmelitom v Kostanjevici podarjam 18 goldinarjev, gospodom frančiškanom na Sveti Gori pa 20 goldinarjev.

Kot tretjič dajem gospodom kapucinom iz štajerske province⁵ sto renskih goldinarjev nemške veljave. Ta denar naj porabijo za nove kelihe ali za opremo njihovih knjižnic ali pa za kaj drugega, prav tako nujno potrebnega. Patri ali religiozni iz kapucinskega samostana v Kranju, kjer se nahaja moj sin pater Konstancij, naj iz moje zapuščine vzamejo denar za svoje nove obleke in čevlje. V zahvalo za mojo daritev naj se me večkrat spomnijo v svojih molitvah.

Glede mojega posestva in premoženja sem lahko hvala Bogu pomirjen, saj nisem (razen nekaj še ne plačanih računov v lekarnah za zdravila in pri nekaterih rokodelcih, kar bodo moji otroci z lahkoto poravnali) nikomur nič dolžan. Tako sem pri milostljivemu gospodu knezu Veit Adamu, škofu v Freisingu, kot tudi pri njegovi knežji visokosti vojvodi Albrehtu Sigismundu, pri gospodu Janezu Jakobu pl. Mangerrokkhu, sedanjemu glavarju v Loki in ostalim, vse račune že poravnal. Vsa ostala zadolžna pisma bodo tudi vsak hip plačana.

Kar zadeva mojo razpoložljivo gotovino in vloženi denar, moram povedati, da se stanje stalno spreminja. Tudi sam ne vem točno, koliko denarja sem v svoji starosti, ob stalno pojavljajočih se boleznih zapravil za zdravila ali pa za moje in otroške obleke ter hišno orodje. Prihranki se lahko po božji volji povečajo ali zmanjšajo. Želim si, da se premoženje pred mojo smrtjo popiše in oceni. Če me bo smrt prehitela, naj se iz mojih dveh zabojev, ki sem jih sam napravil iz leskovega lesa, mojim ljubim trem otrokom iz drugega zakona in njihovi materi izplača enake deleže.

Kar se tiče mojih otrok, moram povedati naslednje. Moj starejši sin Veit Ferdinand je že leta 1648 začel študirati v Ljubljani. In še pred tem sem imel za njega doma eno leto dolgo nekega domačega učitelja. V Ljubljani je pridno študiral in absolvirал šesto šolo (razred). Potem pa je bil poslan v Gradec, da bi nadaljeval s svojim študijem.

⁴Mišljen je Vipavski Križ.

⁵Štajerska provinca je upravna enota kapucinskega reda, ki je obsegala vse notranjeavstrijske dežele, torej tudi Kranjsko.

Moja očetovska pozicija in moje mnenje je, da bi študiral tudi moj mlajši sin Johann Izrael, ki je sedaj star 8 let. Za njegovo boljše počutje med študijem, naj bi dobil primerno in enako vsoto kot njegov brat, zato naj se prihrani 800 renskih goldinarjev.

Obema sinovoma Veitu Ferdinandu in Johannu Izraelu, kot mojima dedičema, odrejam in dajem vsakemu posebej 1000 goldinarjev. Da bi se ohranila moška veja te rodbine, si želim, da eden od njiju ostane v svetnem stanu. Če pa bo prvi ali drugi sin hotel stopiti v Družbo Jezusovo ali v kakšen drugi red oziroma bo postal duhovnik, naj ima pri tem prednost nadaljevanje rodbine. Če ostaneta oba v svetnem stanu, dobita oba enake deleže. Nimam pa nič proti, če eden od njiju stopi k jezuitom.

Podobno velja tudi za mojo hčerko Marijo Konstancijo, ki se sedaj že tretje leto nahaja na študiju (in der Cost und Lehr) v ženskem samostanu v Marenbergu. Če se bo hči odločila postati redovnica, potem si želim, da ta samostan, ali tisti, v katerega bo odšla, dobi 800 goldinarjev nemške veljave, gospa predstojnica šest zlatih dukatov, vsaka redovnica po en dukat v zlatu.

Če bo postala redovnica, naj se ji pripravita dva slovesna obroka, vsak v vrednosti 45 goldinarjev, torej skupno 90 goldinarjev. Njene svetne in poročne obleke, ki jih je dobila po materi, moji ljubi ženi, naj njeni bratje kot dediči in izvrševalci testamenta zamenjajo za duhovne obleke in naj jih podarijo ob njenem vstopu v samostan. V samostan naj se ji prinese novo narejena lepa posteljica, dva para posteljnice, dve odeji, dva namizna prta, dve brisači in dva ducata kozarcev. Poleg tega ji namenjam 10 pfeningov, ki naj jih dobi vsako leto in s katerim si lahko kupi za svoje čipkarstvo in samostansko delo svilo, muslin in podobne reči. Vsako leto in to vse življenje naj prejema še osem renskih goldinarjev kranjske veljave, ki jih mora plačevati moj dolžnik Peter Slabe. Ta se mi je vsako leto sposodil veliko denarja. Ko bo hči Konstancija umrla, naj ta denar pride na njene brate.

Če pa bo moja ljuba hči Marija Konstancija ostala v svetnem stanu in se bo poročila, bo dobila svoj dedni delež, in sicer polovico tega, kar je bilo zgoraj omenjeno.

Za izvrševalce moje zadnje volje in za tutorje mojih še ne doraslih otrok, izberem in imenujem plemenite in častitljive gospode Hansa Karla Portnerja s Preddvora, Johanna pl. Grundtlerja, kranjskega deželana in ograjnega pisarja, ali namesto njega njegovega brata gospoda Jeremijo pl. Grundtlerja, potem še sodnega pisarja in protipisarja loškega gospostva, mojega ljubega brata Sigismunda Fürnpfeil pl. Pfeilhaimba⁶, Johannna Ständlerja Rahksbürgerja iz Loke in gospoda Gabrijela Ständlerja, mojega najboljšega prijatelja in svaka. Vse skupaj prosim, da naj iz prijateljstva in krščanske ljubezni mojim otrokom, ubogim sirotam v vsakršni skušnjavi, težavi stojijo ob strani, jih branijo in opogumljajo. Poskrbijo naj, da bodo napredovali v učenju in študiju, da bodo vzgojeni v božjem strahu, v vseh plemiških spretnostih in dvorjanstvu.

⁶ V letu, ko je Korbinijan pisal svoj testament, je njegov brat Sigismund le začasno nadomeščal loškega pisarja. Kot vodja gosposočinske pisarne je imel nalogo popisovati vse dohodke in izdatke. Sigismund je v letih od 1649 do 1657 opravljal še funkcijo loškega kaščarja. Kaščar je pobiral urbarialne dajatve ter deželne davke. Nekatere dajatve so kmetje še vedno plačevali v žitu. Vsega pobranega žita gospostvo ni moralo porabiti. Zato je pripadla kaščarju naloga, da je žito spravil v kaščo, ga v redu oskrboval in spravil v denar. Prisoten je bil pri sodnih zasliševanjih v občutljivejših zadevah. Pavle Blaznik, Škofja Loka in loško gospostvo (973-1803), Škofja Loka 1973, str. 256-260.

Če bi prišlo do težav zaradi tega mojega testamenta, ker bi se nekdo počutil oškodovanega, potem prosim svojega ljubega brata, gospoda svaka in prijatelje, da bi z vsemi sredstvi preprečili spore med mojimi otroci. Če pa bi se razprtije vseeno pojavile, naj se jih poskuša zgladiti.

S tem želim skleniti svojo poslednjo voljo in moj testament. Poleg tega se podream moji častitljivi deželni oblasti in jo prosim, da z vsemi legalnimi sredstvi brani in uresniči mojo poslednjo voljo. Za overitev in potrditev te listine, jo bom ožigosal in lastnoročno podpisal. Pri tem ponižno prosim častitljivega duhovnega gospoda Gregorija Rozmana, prošta, kanonika v Ljubljani, prečastitljivo deželanstvo Vojvodine Kranjske, kaplana in župnika v Loki, gospoda Gašperja Telbana, gospoda Jakoba pl. Wangnerockha, glavarja loškega gospostva in mesta, gospoda Janeza Jurija Raspa iz Stare Loke in Osterberga, gospoda Marijana Petschacherja, gospoda Johanna Petschacherja in gospoda Johanna Paglerja iz Stare Loke, da so priče v tej zadevi in da se na sklenjen testament lastnoročno podpišejo in ga ožigosajo s svojim plemiškim pečatom. Zgodilo 28. marca v Loki v letu Gospodovem šestnajsto šestinpetdeset.

Podpisi prič

*Jaz Korbinijan Fürnpfeil pl. Pfeilhaimb potrjujem s svojo lastno roko podpisano in preko zveste osebe napisano zadnjo voljo in testament.*7*

Odnos do izobrazbe

Videli smo, da testamenti 17. stoletja niso zgolj suhoparne pravne listine, namejnene odrejanju zapuščine, ampak so tudi dokumenti, v katerih oporočitelji izražajo skrb za prihodnost njihovih najdražjih. Svojim otrokom svetujejo, da bi bilo za njih najboljše, če pridejo do primerne izobrazbe. Ta je bila važen pogoj za zasedbo dobrih službenih mest in za vzpon po družbeni lestvici.

Plemiči so ponavadi neko osnovno izobrazbo dobili doma s pomočjo guvernanta, hišnih kaplanov ali domačih učiteljev. Pod njihovim vodstvom so se učili računanja, branja in pisanja ter osnov latinskega jezika. Premožnejši starši so si v svojih dvorcih uredili prav posebne šolske sobe (»die Schulstube«), kjer so otroci našli miren kotiček za svoje intelektualno delo. Bile so ustrezno opremljene. Ponavadi so imele pisalno mizo, tablo, več stolov, razne skrinje, knjige, šestila in peresa.

Nekateri otroci so ostali doma vse do odhoda na univerze. Vendar je tekom 17. stoletja takšnih primerov vedno manj. Skoraj vsaka plemiška družina se je odločila, da vsaj enega svojega otroka pošlje k jezuitom. Ti so s svojimi učnimi metodami in kvaliteto pouka postali močna protiutež domačim učiteljem in privatnim šolam. V obdobju, ki ga obravnavamo, so jezuiti svoje šole odprli v Ljubljani, Mariboru, Gorici, Celovcu, Reki... V času šolanja so njihovi gojenci imeli možnost bivanja ali v kolegiju ali v zavodu za revne dijake.

Po končanem šestletnem šolanju na jezuitski gimnaziji so se lahko mladeniči vpisali na zeleno univerzo. Pri izbiri univerz so vplivali zelo različni dejavniki. Pomem-

⁷AS 748, Gr. A. Krumperk, familiaria, fasc. 26, Testamenti: Korbinijan Fürnpfeil pl. Pfeilhaimb.

šno vlogo je pri tem odigrala vera. Zaradi prepovedi šolanja v protestantskih deželah je obisk nemških univerz v 17. stoletju začel močno upadati. Povečalo pa se je število kranjskih študentov na drugih univerzah, zlasti italijanskih (Bologna, Padova, Perugia, Siena in Rim) in avstrijskih univerzah. Pri izbiri slednjih je odigrala vlogo tudi bližina. To je zlasti veljalo za leta 1585 ustanovljeno jezuitsko univerzo v Gradcu, na kateri so si lahko naši študentje pridobili celo štipendijo. Urejene pa so bile tudi razmere z njihovo nastanitvijo. Živel so lahko v kolegiju ali v semenišču »Ferdinandeumu«.⁸ Na omenjeni šoli je bil velik poudarek na znanju latinskega in grškega jezika. S sodobnimi, narodnimi jeziki, so se mladeniči seznanjali zgolj z branjem knjig in v kontaktih z drugače govorečimi ljudmi. Najučinkovitejše sredstvo pri tem so bila potovanja, pri tem pa so se seznanjali z zgodovino in geografijo, ki sta bili tudi važen del tedanje izobrazbe.

Na opisan način sta se šolala tudi Korbinijanova sinova. Za Veita Ferdinanda vemo, da se je eno leto šolal pod vodstvom domačega učitelja. Ker pa se novo naučene stvari hitro pozabi, jih je treba stalno utrjevati. Takšne možnosti pa Veit v domačem okolju ni imel. Njegov oče je namreč posedoval le sedem knjig, pa še te so bile v glavnem za mladega fanta nezanimive, saj je v večini primerov šlo za pravniške knjige.⁹ Bil je poslan na jezuitsko gimnazijo v Ljubljano. Po končanem šestem razredu se je vpisal na graško univerzo, kamor je pred leti hodil že njegov oče. Njegovo ime zasledimo leta 1655 med študenti retorike.¹⁰ To univerzo je kasneje obiskoval tudi njegov mlajši sin Johann Izrael. Leta 1666 se ga omenja kot študenta logike.¹¹ Veit Ferdinand se omenja, še v očetovem zapuščinskem inventarju, kjer je rečeno, da je iz zapuščine vzel nekaj denarja za potovanje po Italiji. V zgodovinskih virih se potem za njim in njegovim bratom Johannom Izraelom izgubi vsaka sled.

V svoji oporoki pa Korbinijan ni namenjal pozornosti samo vzgoji in izobrazbi svojih sinov, ampak tudi svoje hčerke. Šolanje deklet je bilo bistveno drugače od izobraževalnih poti njihovih moških vrstnikov. Niso imele možnost obiskovanja gimnazij in univerz. Zato so starši tudi za njih najemali domače učitelje ali pa so jih za nekaj časa poslali v samostane. Pri nas so se v tem času s poučevanjem ukvarjale dominikanke v Velesovem, Studenicah in Marenbergu ter klarise v Mekinjah in Škofji Loki. Kasneje v 18. stoletju so se jim pridružile še uršulinke.

Tako je leta 1653 svojo hčer na šolanje k dominikankam v Marenberg (Radlje ob Dravi) poslal tudi loški plemič Korbinijan. Marija Konstancija je imela takrat komaj deset let. Vendar pa so v tistih časih »v oskrbo in poduk« sprejemali še mlajše deklice, stare tudi po pet ali šest let. V samostanski kroniki, ki jo je v letih od 1686 do 1712

⁸ Johann Andritsch, Die Matrikeln der Universität Graz 1586-1630, Band 6/1, Graz 1977, str. 15-27.

⁹ Knjige gospoda Korbinijana: 1) Teusche Postil Huberti a Caster Cölnan 1630, 2) Notarial formular Buech, Johann Rudolph Sattlers, Bassl an 1615, 3) Theatri Europaei, oder Historische Beschreibung aller Fürnembsten und dänkhwürdigisten Geschichte, 4-thaill durch Matthaum Marian, Frankfurt an 1643, 4) Beschreibung oder Topographia heleveticiae p. durch Matthaum Marian, an 1642, 5) die Steyerische Landtshandvest, 6) Die Crainerische Landtshandtsvest, 7) Opera draxeli von N^o16 in clusive im weisen leder eingebunden, 8) Item unterschiedliche khlaïne Teutsche Bettbüecher. ARS, Zapuščinski inventar, fasc. XIV, šk. 16, št. 12.

¹⁰ Johann Andritsch, Die Matrikeln der Universität Graz 1630-1662, Band 6/2, Graz 1980.

¹¹ Johann Andritsch, Die Matrikeln der Universität Graz 1663-1710, Band 6/3, Graz 1987.

spisala po imenu neznana redovnica, piše, da je ta dekleta imela na skrbi dominikanka imenovana magistra »der cost freilein«.¹² Pod njenim vodstvom so prejela versko izobrazbo in se naučile brati, pisati in peti.

Tista dekleta, ki so se kasneje odločila za redovni poklic, so vsekakor že v noviciatu dobila dodatno izobrazbo, predvsem na glasbenem področju, saj so morala znati peti koral, in to v latinščini, ki je bil jezik liturgije. Samostanska kronistka pravi, da se je Marija Konstancija tu naučila igrati na orgle in na violino.

Odnos do cerkve

Pogosto se je dogajalo, da so se dekleta, ki so prišla v samostan v »oskrbo in poduk«, odločila za redovniško življenje. To je veljalo tudi za predstavnike moškega spola. Med šolanjem v jezuitskih ustanovah so spoznali svoje življenjsko poslanstvo znotraj duhovniškega stanu.

Za duhovniške poklice so se po eni strani odločali zaradi ugleda, po drugi strani pa tudi zaradi močne verske vneme, ki je bila prisotna v družbi takratnega časa. Kazala se je v rednem obiskovanju romarskih središč in svetih maš, v gradnji novih cerkva, kapel in v številčnem članstvu v bratovščinah. Njihove člane so povezovale ustaljene in redne zasebne in skupne molitve ter shodi, preprosta spokorna dela, odpoved raznim ugodnostim ter skupna prizadevanja na področju dobrodelne dejavnosti. Predstavniki rodbine Fürnpfeil so bili dejavni člani bratovščine svetega Rešnjega telesa, ki je od leta 1640 delovala pri cerkvi sv. Jurija v Stari Loki.

Verska vnema je razvidna nenazadnje tudi v testamentih. Oporoka je namreč v očeh tedanjih ljudi veljala za zadnjo priložnost, s katero se lahko kristjani še pravočasno spravijo z Bogom. Verjeli so, da lahko z odpuščanjem starih zamer, ali z obdaritvijo Cerkve in revnih ljudi, svojo dušo, ki stopa pred obličje Boga, olajšajo tostranskih bremen in spon. Tudi naš oporočitelj je v oporoki velik del dediščine namenil Cerkvi.

Ker so se mladi plemiči pogosto odločali za te poklice, je obstajala nevarnost, da bi njihova rodbina izumrla. Bojazen pred izumrtjem, ki je bila izražena v Korbinijanovi poslednji volji, je bila povsem opravičena. Njegov sin Konstancij je bil pri kapucinih v Kranju. Veit Ferdinand je hodil na jezuitsko graško univerzo, ki je imela le dve članici, in sicer filozofsko in teološko fakulteto. V tedanjem univerzitetnem študiju filozofska fakulteta ni imela enakovrednega položaja z ostalimi fakultetami. Človek, ki je želel postati pravnik, duhovnik ali zdravnik, je moral sprva končati filozofsko fakulteto, šele potem se je lahko vpisal na zelen študij. Ker pa je graška univerza imela le dve fakulteti, je bila velika možnost, da so nekdanji študentje filozofske fakultete, nadaljevali svoj študij na teologiji.

Korbinijan napiše nov testament

28. decembra 1656 je Korbinijan svoj testament nekoliko popravil. Od marca so se stvari namreč precej spremenile. Na dan sv. Jurija je v Loki prišlo do požara, ki je povzročil ogromno škodo. Pri gospodu Korbinijanu je ta znašala preko 1000 goldinarjev. Zaradi tega nesrečnega dogodka je bil prisiljen spremeniti svojo poslednjo voljo.

¹² Jože Mlinarič, Marenberški dominikanski samostan 1251-1782, Celje 1997, str. 231-233.

Glede pogreba si je želel, da bi v prvih dveh dnevih po njegovi smrti tamkajšnja bra-
tovščina in patri kapucini v Kranju darovali le dve sveti maši. Prosil je svojo ljubo že-
no Cecilijo kot tudi njenega brata, da bosta krščansko in zvesto skrbela za njegove
uboge otroke. Svojemu sinu Johannu Izraelu je za študij po novem namenil le 600
renskih goldinarjev. V svojem novem testamentu je povedal še, da se je z gospo prio-
rico v Marenbergu dogovoril, da bo samostan prejel 1000 renskih goldinarjev nemš-
ke veljave in ostale že omenjene premičnine. Glede osmih goldinarjev kranjske ve-
ljave, ki naj bi jih hči Marija Konstancija dobila letno, se je ta vsota povečala za šest
srebrnih kron. To ni pomenilo, da je moral Peter Slabe plačati več, ampak je moral
razliko kriti drugi njegov dolžnik, Gregor Oblak s Poljanske doline, ki mu je bil dol-
žan 100 kron. Glede dukatov, ki so bili namenjeni predstojnici in nunam samostana,
v katerega naj bi odšla njegova hči Konstancija, je ostalo vse po starem.¹³

Korbinijan je potem živel še slabe dve leti. Leta Gospodovega 1658 je izdihnil. Na
njegovo željo so ga pokopali v družinski grobnici v cerkvi Sv. Jurija v Stari Loki.

Zusammenfassung

Das Testament von Korbinijan Fürnpfeil von Pfeilhaimb

Der ehemalige Hauptmann der Herrschaft Lack ist im Jahr 1656 wahrhaft krank geworden. Die
letzten Tagen des Monats März verbrachte er in seinem Bett im seinem Haus in Bischofslack. Er
entschied ein Testament zu errichten.

Weil er um Schicksal seiner Seele sehr besorgt war, bestellte er viele heiligen Messen. Er gab
menge Geld für arme Leute und katholische Kirche. Er ist besorgt auch um seine Kinder. Er
schickte sie in die Schulen. Im Gesellschaft des 17. Jahrhunderts spielte Ausbildung eine wichti-
ge Rolle. Man mußte ausgebildet sein, wenn er einen guten Beruf und Renommee haben woll-
te. Sein ältester Sohn hatte ein jesuitisches Gymnasium beendet und sich an der Universität Graz
immatrikuliert. Korbinijan wollte, daß auch sein jünger Sohn Johann Israel in die Schule geht.
Er gab ihm 800 Gulden für sein Studium. Sein Wunsch ging in Erfüllung im Jahr 1666, wenn der
Junge sich an der artistischen Fakultät der Grazer Universität immatrikulierte. Korbinijan hatte
auch eine Tochter. Ihre Name war Maria Konstancia. Sie wurde in Kloster Marenberg geschickt.
Sie entschied eine Klosterfrau zu werden. Diesem Kloster gab Korbinijan 800 Gulden und sechs
Dukaten.

Weil viele jungen Leute im 17. Jahrhundert in geistlichen Stand traten, hatten ihre Eltern Angst
um Weiterführung ihres Familiennamens. Sie wollte, daß jemand in weltlichem Stand bleibt.

An St. Georgen Tag entstand in Bischofslack ein Brand. Korbinijan erlitt über 1000 Gulden Scha-
dens. Er mußte seiner letzte Wille verändern. Am 28. Dezember 1656 errichtete er ein neues Tes-
tament. Die Verlassenschaft, die seine Kinder und die Kirche bekommen werden, war etwas
weniger als in seinem alten Testament.

Korbinijan ist im Jahr 1658 gestorben und wurde in der Kirche St. Georgen in Alten Lack begraben.

¹³ AS 748, Gr. A. Krumperk, familiaria, fasc. 26, Testamenti: Korbinijan Fürnpfeil pl. Pfeilhaimb, 28. decem-
bra 1656.